

Somos más

EN SOM MÉS, CONTRA EL DISCURS DE L'ODI I LA RADICALITZACIÓ

GUIA PER A NOIES I NOIS QUE VIATGEN PER LA GALÀXIA DEL CIBERESPAI

8. EL RESPECTE A LES INSTITUCIONS DEMOCRÀTIQUES

Autores. Luz Martínez Ten i Eva Martínez Ambite

OBJECTIUS DE LA MISSIÓ

1. Iniciar-se en el coneixement dels mecanismes fonamentals de funcionament. Conèixer, assumir i valorar positivament els drets i les obligacions que es deriven de la Declaració Universal dels Drets Humans i de la Constitució espanyola, com també identificar els valors que els fonamenten i acceptar-los com a criteris per a valorar èticament les conductes personals i col·lectives i les realitats socials.

2. Conèixer i apreciar els principis que fonamenten els sistemes democràtics i el funcionament de l'Estat espanyol i de la Unió Europea, mitjançant la presa de consciència del patrimoni comú i de la diversitat social i cultural.

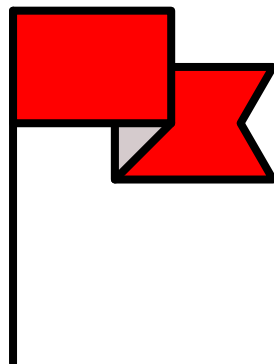
3. Conèixer els fonaments del mode de vida democràtic i aprendre a obrar d'acord amb ells en els diversos àmbits de convivència.

4. Assumir els deures ciutadans en el manteniment dels béns comuns i el paper de l'Estat com a garant dels serveis públics.

5. Valorar la importància de la participació en la vida política o d'altres formes de participació ciutadana, com ara la cooperació, l'associacionisme i el voluntariat.

PARÀMETRES DE LA MISSIÓ

- Organitzar la convivència al planeta Harley.
- Dissenyar un sistema democràtic de convivència.
- Dotar-se d'unes normes de funcionament justes que protegeixin la dignitat de tots els habitants.
- Crear les institucions responsables d'assegurar els drets de tots els habitants.

DIRECCIÓ DE LA MISSIÓ

Em dic Polar Sok i sóc el responsable del vol interestel·lar que ens ha de conduir al planeta Harley. Si he de dir la veritat, em considero un més «un tafaer» que un capità experimentat. Però a còpia de resoldre situacions i d'aprendre a l'Acadèmia, he arribat a entendre que no importa allò que vas ser, sinó allò que vols arribar a ser. I avui sóc un ciutadà del planeta Harley que creu en la importància de la solidaritat i d'allò que antigament anomenàvem humanitat i que ara diem ciberconvivència. Vinc d'un lloc on regnava la por. Avui habito al món que un dia vam somiar.

IDEES PER A REFLEXIONAR

Diario de Polar

Érem molt joves. Ens vam conèixer a l'escola de comunicacions interplanetàries i de seguida vam connectar, tot i que érem força diferents. Quan vaig entrar a classe per primer cop, no em podria creure on era. Qui no era blau tenia una bombona d'heli per a respirar. La Yina lluiava una cabellera magnífica d'escates, i el Rom trotava de quatre potes com si no sentís la gravetat. De seguida vam congeniar i vam aprendre a viure tenint cura de la nostra relació, perquè tothom s'hi sentís acceptat. Per això, quan ens van proposar establir una colònia al planeta U3, acabat de descobrir, ens hi vam apuntar sense tenir cap dubte. I va ser la millor experiència de la meua vida. De bon principi hi vam haver de posar totes les nostres capacitats per aconseguir crear una veritable comunitat. I no em refereixo només a capacitats científiques o tècniques, sinó a aquelles que ens convertirien en una ciutadania compromesa amb el bé comú. Quan comences des de zero per a crear una nova comunitat, t'adones com són d'importants les institucions, les regles de convivència i l'organització.

Va ser la Yina qui hi va posar més sentit comú i va liderar el procés de creació d'un sistema democràtic que fes possible tenir cura dels drets del grup de pobladors. Cosa gens fàcil, perquè les diferències eren tan abismals que fer respectar la diversitat, alhora que es creen regles comunes, no és senzill. Però ho vam aconseguir. Vam aprendre el significat de la democràcia, de la llibertat, de la justícia. Van comprendre que era fonamental garantir els drets bàsics relatius a la salut, l'educació, el benestar... D'allò que li passa a qualsevol habitant, tothom en som responsables. La Yina ho diu sempre: «Mai no hem de deixar de ser qui som, però hem de donar una mica del nostre jo per a contribuir al bé d'aquesta societat».

I sí, no va ser fàcil. Sobre tot per a mi, que sempre havia anat per lliure. Des de petit he estat molt desconfiat. Al carrers on em vaig criar regnava la llei del més fort i jo era el primer que es ficava en problemes; em movia amb la meua vella moto Harley de 2098 i, per descomptat, no confiava en l'autoritat. Però la vida sempre et pot obrir una porta i, si tens el valor de travessar-la, tot pot canviar. Va ser un dia de tempesta. Estava xop fins al moll de l'os i em vaig ficar dins d'un edifici per a protegir-me del fred. Era una associació veïnal. Estaven fent una classe sobre tecnologies de la comunicació. Jo tenia una vella tauleta digital que desmuntava i muntava sense aturador. Com no tenia res millor a fer, em vaig quedar a escoltar. Em van oferir una manta, beguda calenta, un lloc on dormir... i tot va canviar. Encara que no puc evitar del tot continuar portant la contrària, admeto, i ho faig ben sincerament, que sense l'organització no haguéssim arribat a ser la ciutat que som ara. D'un planeta pelat i dur com un pedregar, hem aconseguir crear una superfície poblada d'arbres i horts. Tenim hospitals, escoles, habitatges, i un sistema de justícia i seguretat que ens protegeix. També hi ha problemes, és clar, i a vegades molt greus, però les institucions de què ens hem dotat treballen per a resoldre'ls. Res d'això no hagués estat possible sense la participació de cada ésser que habita aquesta planeta en la construcció de la societat en què volem viure.

PREGUNTES PER A PENSAR

Diari de Polar Sok. Gairebé em fa vergonya parlar així! Jo que no creia en res, i ja em veieu, defensant la democràcia com a millor sistema de govern i les institucions en què descansa. Ara, això sí, em continuo movent amb la meua vella Harley, que va com una seda amb la gravetat del nostre planeta.

Al llarg d'aquests anys he anat escrivint un diari amb els dubtes que ens hi anàvem trobant i les solucions per les quals optàvem. Malgrat que això sigui un monòleg una mica estrany, deixeu-me que us expliqui les meves preguntes i les meves respostes.

16 de setembre 3024 (calendari terraqüi)

Després d'un llarg viatge, hi hem arribat un grup de 324 colons i colones. Han començat les reunions d'organització. Hem de fer els primers passos, perquè aviat n'arribaran més, d'altres planetes. El primer que ens preguntem és: **Amb quines normes organitzarem la convivència? Quina mena de govern volem?**

La Raxa, que treballa de meravella amb els arxius històrics, ens va presentar un holograma amb la Constitució que es va aprovar a Espanya el 1978, l'objectiu de la qual era establir les normes per a tots els ciutadans i ciutadanes i garantir la convivència en igualtat en un Estat social i democràtic. La Raxa ens va explicar que aquesta constitució i la de tots els planetes guien les actuacions dels poders públics, entre les quals la de promoure la igualtat efectiva i real de totes les persones i impulsar la seva participació en la vida política, econòmica i cultural del país, com també els drets i els deures bàsics dels ciutadans i les ciutadanes. Vam votar per unanimitat i es va decidir que la nostra forma de govern fos la democràcia i que tindriem una constitució i institucions. I tot seguit vam votar el nom del nostre planeta, acabat d'habitar. Es diria Harley. I us prometo que no hi vaig tenir res a veure!

30 de setembre de 3024 (calendari terraqüi)

Amb prou feines en dues setmanes hem preparat les cases prefabricades que dúiem a la nau. Els primers carregaments amb recanvis no arribaran fins d'aquí a sis mesos, com també els nous colons. També vindran els

nens i les nenes. Les famílies estan desitjant reunir-se. Per tant, primer de tot cal bastir l'escola i l'hospital. Tot requereix molta organització i, per bé que tothom hi participa, a vegades és un embolic coordinar-se. Hem decidit diferenciar les tasques i dividir-nos les responsabilitats perquè un grup pugui desenvolupar l'administració. El primer ha estat votar algú que ens representi. La Yina ha sortit per majoria. Jo ja ho intuïa, perquè és genial. És molt pausada i equànime. Ella ens representarà en les negociacions amb els planetes i dirigirà el govern de Harley fins que fem unes noves eleccions. El Yim ha preguntat: **Com organitzem el nou govern?**

Després d'una estona de desconcert, la Raxa s'ha capbussat un altre cop en els seus arxius per a explicar-nos que hi havia diversos tipus d'institucions. Correspon als governs la direcció política dels estats o de les organitzacions territorials en què exerceix el seu poder. El Govern deté el Poder Executiu, amb la facultat d'executar lleis i la competència per a produir normes anomenades reglaments i fins i tot normes amb força de llei.

El Poder Judicial té per missió el control de la legalitat en un sentit ampli i la resolució de les controvèrsies jurídiques; jutja i fa executar allò que ha estat jutjat. Dues notes caracteritzen aquest poder: la independència i la imparcialitat, per tal com es troba sotmès al Dret. A més a més, està sotmès a l'exigència de motivació; és a dir, a les raons jurídiques que ha de donar a les seves decisions judicials.

Les institucions econòmiques són: el Consell Econòmic i Social, que realitza funcions d'assessorament; el Banc d'Espanya, amb funcions de supervisió del sistema financer, i el Tribunal de Comptes, amb funcions de control.

Altres institucions nacionals són: el Defensor del Poble, el Ministeri Fiscal i el Consell d'Estat o òrgan consultiu del Govern. Els partits polítics, els sindicats i les associacions empresarials i les organitzacions no governamentals (ONG) s'hi afegeixen.

En les societats democràtiques tots els governs es troben sotmesos regularment al control dels partits de l'oposició, que vetllen pel compliment del programa del govern, actua en benefici de tothom i s'ajusta a l'ordenament legal en la seva actuació³⁶.

³⁶Cecilio Nieto Canovas, Educación Ético-Cívica, 4º ESO (Spanish Edition), UNKNOWN, Edició de Kindle.

Hi han arribat catorze naus de diversos punts de la galàxia. Els nens i les nenes corrien per tot arreu cercant les seves famílies. Ha estat la festa del retrobament. Però al final del dia hem tingut alguns problemes per no haver tingut en compte la diversitat dels i de les acabades d'arribar. Els colons que venien de Venus són molt més alts que la mitjana de la població galàctica. Dotze pams més alts, per ser exactes. I els qui arriben de l'estrella Raff no poden compartir segons quins aliments. Per no parlar dels plutonians, que s'han trobat que no es podien desplaçar a causa de la seva constitució física. En sentir-se discriminats s'han enfadat, i amb raó. **Com és possible que ni hi tingueu en compte la diversitat?**

La Yina els ha explicat que la Constitució que vam aprovat, i que tan bon punt hagin arribat tots els pobladors tornarem a votar, reconeix que **«som iguals davant la llei, sense que hi pugui prevaler cap mena de discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social»**. I a l'article 9.2 diu expressament: «Correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que impedeixin o dificultin la seva plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social».

Immediatament, les administracions d'habitatge, igualtat i agricultura s'han posat a treballar per aconseguir resoldre l'embolic. Tothom ha col·laborat en la construcció de nous habitatges, línies de transport adaptades i plantacions de llavors per als acabats d'arribar de Raff. Harley s'ha transformat en un gran rusc d'activitat i, abans de caure la setena lluna, tots els problemes s'han solucionat.

Passats dos anys de la nostra arribada, en aquest llarg viatge he sentit que tot començava a tenir un sentit. He de confessar que em sento molt orgullós d'encetar aquest nou projecte, però, sobre tot, responsable i confiat. Un sentiment que vaig evitar durant anys i que ara és el meu màxim aliat.

SABIES QUE...

• La salut de la democràcia depèn, en bona part, dels joves. Amb més de 1.800 milions de persones entre els 10 i els 24 anys d'edat, el jovent és avui el gran pulmó de la societat. Mai abans no hi havia hagut al món tanta gent jove. Les darreres dècades ha crescut l'interès per la seva participació política i fins el **Banco Mundial** ha identificat la ciutadania activa com una de les activitats més importants per a aconseguir una transició positiva cap a la edat adulta, tant per als joves d'avui com per als de les generacions següents.

• L'interès per la participació política dels joves parteix, en primer lloc, d'una major consciència de la societat actual sobre el dret de la infantesa i la joventut a ser escoltats. Cosa que representa un canvi de paradigma en la manera en què la societat adulta observa el paper dels joves: de considerar-los com a mers «adults en espera» a entendre el seu paper com a elements actius del canvi social. Però, tot i que la participació i el compromís dels joves es pot considerar un fi en si mateix, també representa la via per a assolir altres objectius i beneficis per a ells mateixos i per a la societat en què viuen. El seu potencial per a contribuir al desenvolupament dels joves, per a millorar el seu benestar i per a abordar problemes, com la injustícia en la societat, també hauria de representar un estímul per als governs locals i nacionals a l'hora de promoure la participació de la joventut en la societat.

• En l'últim informe mundial del'ONU sobre la joventut s'indica la necessitat de reforçar la comunicació interactiva: hi ha la necessitat de parar més esment en els assumptes que interessin els joves i donar prioritat a les seves preocupacions, comunicar interactivament amb ells cara a cara, via Internet i a través de les xarxes socials, i pujar-se al carro del suport als joves per a trobar solucions als problemes que els afecten.

• Apoderar els joves a través de les seves xarxes: aprofitar el contacte entre iguals per a fomentar la participació política dels joves.

• Educar en democràcia. Cal assegurar que una educació efectiva i estandarditzada en ciutadania s'inclou en tots els nivells educatius, de primària a secundària. Està comprovat que un major coneixement i pràctica de la democràcia en ambients de suport pot fomentar la participació cívica i política.

• Les xarxes socials poden contribuir a la transmissió d'informació, la qual pot ajudar també en la formació per a una ciutadania activa. La xarxa de xarxes (Internet) forma part també de la societat civil³⁷.

• Recorda que, tot i que la nostra és una democràcia representativa, en què els ciutadans trien els seus representants per a delegar-hi la tasca de governar, també aquesta democràcia requereix un cert grau i voluntat de participació per part de tothom. No hi ha demos (no hi ha poble), si els ciutadans i les ciutadanes no senten que formen part d'un projecte comú. Participar-hi políticament és, abans de res, un dret, però és alhora una obligació moral, que pot fer-se realitat de moltes maneres, no només anant a les urnes quan es convoquen eleccions, sinó cooperant i procurant entre tots que les regles de la democràcia es compleixin i es perfeccionin³⁸.

• Ser ciutadà, ser ciutadana, consisteix nuclearment a gaudir d'autonomia tant per a prendre decisions com per a dur-les a terme, i assumir la responsabilitat dels actes realitzats autònomament; també implica, però, tenir uns deures. Aquests deures poden ser «legals» i «cívics»: mentre que els deures legals són imposats per les lleis i el seu incompliment poc comportar una sanció, els deures cívics són assumits voluntàriament i es compleixen per convicció. A desgrat d'això, és bo recordar que cap sistema social no té la capacitat de produir una societat millor, si cada ésser humà no hi col·labora. Ni sense que tots els ciutadans i les ciutadanes contribueixin a la realització de la justícia.

³⁷Diego Gracia, *Ética y ciudadanía 2. Deliberando sobre valores* (eBook-ePub) (Educar Práctico) (Spanish Edition) (Posición en Kindle3461-3466). Grupo SM. Edició de Kindle.

³⁸Victoria Camps (ed.), *Civismo (Ensayo (proteus))* (Spanish Edition) (Posición en Kindle32-35). Proteus Libros y Servicios Editoriales. Edició de Kindle.

CONCEPTES IMPORTANTS

Societat civil.

La societat civil és l'entramat de convivència, d'associacions, etc., que no té necessàriament una finalitat política, en el sentit d'atènyer el poder, sinó de garantir la vida en comú. En la societat civil els ciutadans i les ciutadanes prenen decisions i actuen independentment de les estructures governamentals³⁹.

Civisme.

És el concepte que avui dóna nom a la moral del ciutadà. Dir que el comportament de les persones ha de ser cívic significa que s'ha d'adequar a les exigències i les necessitats de la societat democràtica⁴⁰.

Democràcia.

Té les seves arrels en el grec antic i es forma en combinar els mots demos (que es tradueix per «poble») i kratós (que es pot entendre com a «poder» i «govern»). La noció va començar a ser emprada al segle V a.C. a Atenes. En l'actualitat, s'entén que la democràcia és un sistema que permet **organitzar** un conjunt d'individus, en el qual el poder no rau en una sola persona, sinó que es distribueix entre **tots els ciutadans i totes les ciutadanes**. Per tant, les decisions es prenen segons **l'opinió de la majoria**.

També s'entén per democràcia el conjunt de regles que determinen la **conducta per a una convivència ordenada** políticament i social. Es podria dir que es tracta d'un estil de vida la base del qual es troba en el respecte a la dignitat humana, a la llibertat i als drets de tots i cadascun dels seus membres.

Dignitat.

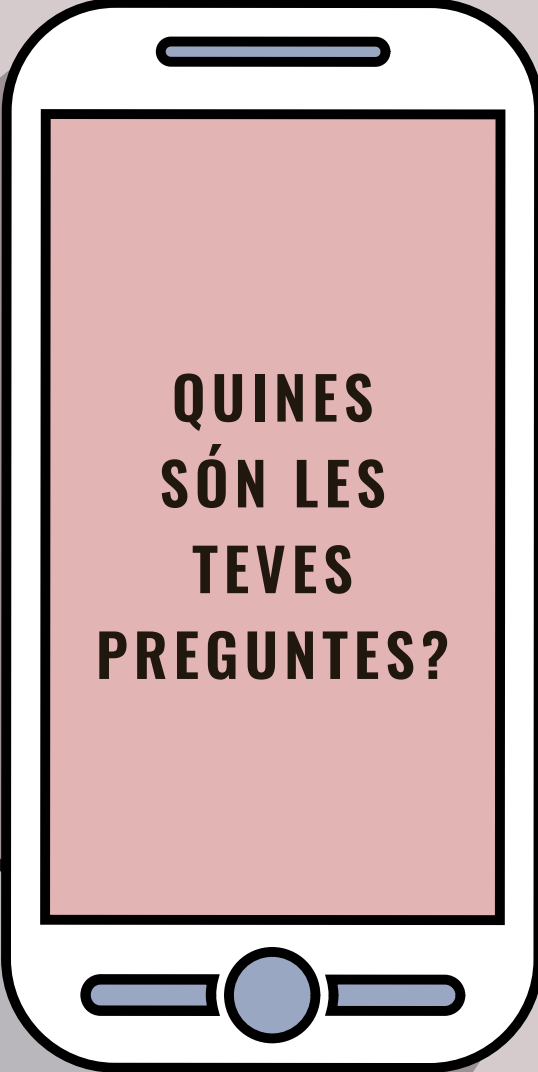
Qualitat de les persones per la qual totes són mereixedores de respecte i estima pel sol fet de ser-ho, contrària a la comissió d'actes que les degradin o avergonyeixin, i que no consent cap mena d'humiliació en la seva condició de persona. La dignitat, o qualitat de digne, deriva de l'adjectiu dignus, que es tradueix per «valuós». Fa referència al valor inherent i intrínsec a l'ésser humà com a ésser racional, dotat de llibertat i creativitat. Una cosa és digna quan és valuosa per ella mateixa, i no per la seva utilitat per a això o per a allò altre. Allò que és digne, perquè té valor, ha de ser sempre respectat i ben tractat. En el cas de l'ésser humà, la seva dignitat resideix en el fet que cadascú no és un «què», sinó un «qui», un ésser únic, insubstituïble, dotat d'intimitat, intel·ligència, voluntat, llibertat, capacitat d'estimar i d'obrir-se als altres.

Institució democràtica.

Es un sistema complex que implica múltiples funcions, com ara electorals, garanties constitucionals i la producció de tot un seguit de béns, entre els quals la llibertat individual, la legislació vigent, els drets de propietat i la sobirania popular.

³⁹Diego Gracia, *Ética y ciudadanía 2. Deliberando sobre valores* (eBook-ePub) (Educar Práctico) (Spanish Edition) (Posició a Kindle 3521-3523). Grup SM. Edició de Kindle.

⁴⁰Victoria Camps (ed.), *Civismo (Ensayo (proteus))* (Spanish Edition) (Posició a Kindle 32-35). Proteus Libros i Servicios Editoriales. Edició de Kindle.

**QUINES
SÓN LES
TEVES
PREGUNTES?**

· Participo activament per a contribuir a una societat millor?

· Conec el paper de totes les institucions democràtiques?

· Acudeixo a les institucions democràtiques quan tinc un problema?

· Participo a les xarxes socials per a donar-ne la meva opinió?

· Formo part d'associacions o col·lectius per a defensar els drets de les persones, la solidaritat i la cooperació?

· Em preocupen els problemes de la ciutadania?

· Conec els meus deures i els meus drets com a ciutadà o ciutadana?

· Em sento protegit/protegida per les institucions?

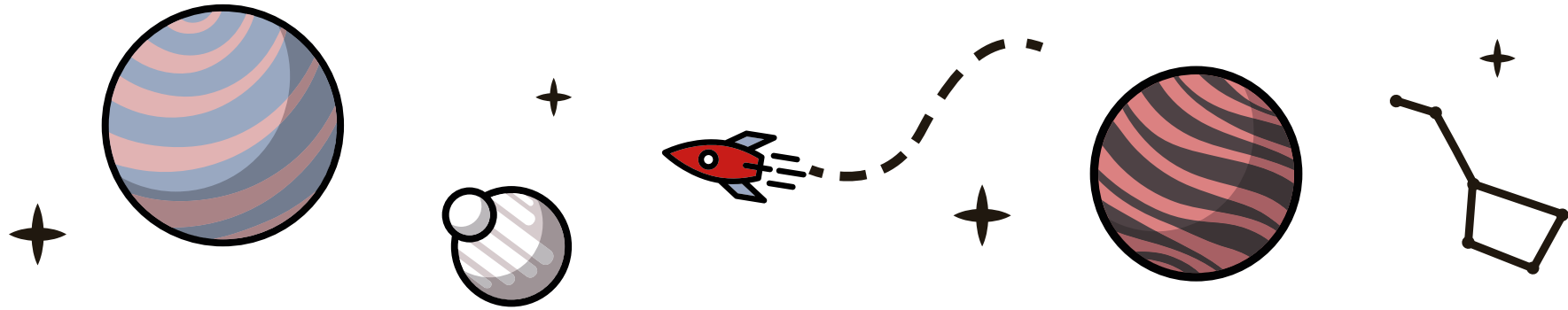
· Tinc una actitud crítica davant dels atacs del discurs de l'odi i el radicalisme?

· Contribueixo a una convivència que respecti els drets, la dignitat i la diversitat de totes les persones?

· Tinc consciència de la ciutadania global?

I SI INTERNET FOS UNA GALÀXIA DE PLANETES...

VALORS A TREBALLAR

RESPONSABILITAT I PROTECCIÓ

BÉ COMÚ

COMPROMÍS EN LES INSTITUCIONS

A l'escola interplanetària de Gasgloo, adolescents de diversos planetes aprenen a navegar per Internet. L'objectiu del curs és que prevegin els reptes amb els quals es poden trobar i que aprenguin a desxifrar-los, i que incorporin codis de conducta per a navegar, d'acord amb el codi ètic dels navegants.

**Quins reptes trobaran aquests adolescents?
Com es poden defensar davant d'aquests desafiaments?**

RECORDA QUE...

• Tot i que la nostra és una democràcia representativa, en què els ciutadans trien els seus representants per a delegar-hi la tasca de governar, també aquesta democràcia requereix un cert grau i voluntat de participació per part de tothom. No hi ha demos (no hi ha poble) si els ciutadans i les ciutadanes no senten que formen part d'un projecte comú. Participar-hi políticament és, abans de res, un dret, però és alhora una obligació moral, que pot fer-se realitat de moltes maneres, no només anant a les urnes quan es convoquen eleccions, sinó cooperant i procurant entre tots que les regles de la democràcia es compleixin i es perfeccionin⁴¹.

• Ser ciutadà, ser ciutadana, consisteix nuclearment a gaudir d'autonomia tant per a prendre decisions com per a dur-les a terme, i assumir la

responsabilitat dels actes realitzats autònomament; també implica, però, tenir uns deures. Aquests deures poden ser «legals» i «cívics»: mentre que els deures legals són imposats per les lleis i el seu incompliment poc comportar una sanció, els deures cívics són assumits voluntàriament i es compleixen per convicció. A desgrat d'això, és bo recordar que cap sistema social no té la capacitat de produir una societat millor, si cada ésser humà no hi col·labora. Ni sense que tots els ciutadans i les ciutadanes contribueixin a la realització de la justícia.

• La ciutadania mundial es refereix a un sentit de pertinença a una comunitat més àmplia i a una humanitat comuna. Fa èmfasi en la interdependència política, econòmica, social i cultural i en les interconnexions entre els nivells local, nacional i mundial.

⁴¹Victoria Camps (ed.), Civismo (Ensayo (proteus)) (Spanish Edition) (Posición en Kindle32-35). Proteus Libros i Servicios Editoriales. Edició de Kindle.

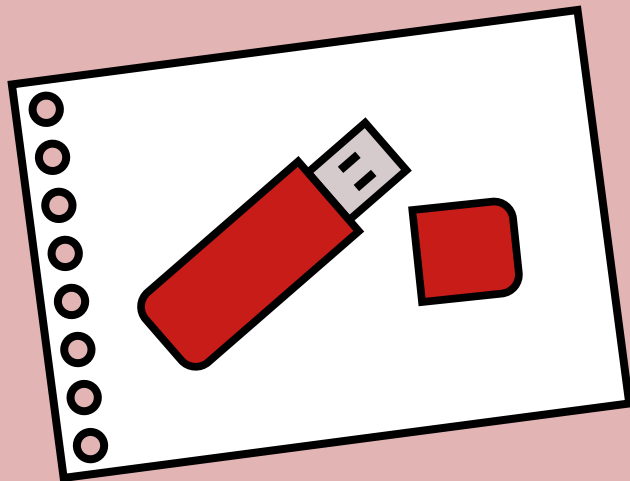
PER A CONTINUAR REFLEXIONANT EN GRUP. QUADERN DE BITÀCOLA

ACTIVITAT 1

La democràcia és participació

ORIENTACIÓ DE L'ACTIVITAT

El terme democràcia procedeix del grec demo kratia i, al seu torn, de demos, poble, i kratos, autoritat, i kratein, governar. La democràcia és l'ordre polític en què la sobirania és exercida pel poble. En ella els ciutadans i les ciutadanes posseeixen plens drets polítics. La democràcia representativa s'exerceix a través de les persones elegides o nomenades per la resta de ciutadans i ciutadanes per a governar la cosa pública.

Objectius.

- Comprendre el significat de la democràcia.
- Analitzar la importància de participar en el procés democràtic.
- Reflexionar sobre el paper de les institucions en el compliment dels drets de la ciutadania.

Metodologia. Grupal.

Temps. 60 minuts.

Material necessari. Bolígrafs, paper i cartolina o paper continu.

Desenvolupament de l'activitat.

1. S'explica que al planeta Harley se celebraran eleccions governamentals. Al planeta conviuen habitants de procedència molt diversa, per la qual cosa la gestió de la diversitat és un dels compromisos més importants del Govern.
2. Es formen cinc grups que representen cinc partits diferents.
3. Cada partit ha d'escollir un nom. La imatge que el representa i elaborar un programa electoral amb deu punts (20 minuts).
4. Cada partit ha d'exposar els seus programes i intentar convèncer per a ser votat (10 minuts).
5. Es procedeix a la votació, secreta.
6. Es fa el recompte dels vots.
7. Debat.

Preguntes per a la reflexió.

Per què creus que és important votar en els eleccions?
De quina altra manera es participa en la vida d'un país? I d'un poble? I d'un institut? Com contribueix Internet a la vida democràtica?

ACTIVITAT 2

Respecte a les institucions democràtiques

ORIENTACIÓ DE L'ACTIVITAT

El terme ministre/a ve del llatí minister, que vol dir servidor; és a dir, aquella persona que està al servei d'alguna cosa o d'algú. L'organització social requereix de les administracions públiques que s'organitzin en ministeris per a respondre a les necessitats de la ciutadania. La paraula administrar prové del llatí ad-ministrare, ad (anar, cap a) i ministrare («servir», «tenir-ne cura») i té relació amb l'activitat dels ministres romans de l'època.

Objectius.

- **Comprendre la importància de les administracions públiques.**
- **Reflexionar sobre l'organització que es requereix per a respondre a les necessitats i els drets de la ciutadania.**
- **Reflexionar sobre el paper de les institucions en el compliment dels drets de la ciutadania.**

Metodologia. Grupal.

Temps: Una setmana. Diverses sessions.

Material. Caixes de cartró. Cartolines, pega. Tisores. Retoladors.
Temps.

Desenvolupament de l'activitat.

1. S'explica, que després dels primers assentaments al planeta Harley, cal endegar una administració que organitzi la convivència i doni respostes a les necessitats dels seus habitants. Amb aquest objectiu els diversos col·lectius es reuneixen per a dissenyar els diferents ministeris.
2. Es formen cinc grups.
3. Es distribueixen els materials.
4. Cada grup es documentarà sobre les funcions dels diferents ministeris i les seves característiques a través d'Internet.
5. Cada grup dissenyarà sis ministeris, els donarà forma amb els materials que se'ls ha distribuït i en faran una maqueta.
6. Es presentaran les maquetes i s'explicaran les funcions dels ministeris escollits.

Preguntes per a la reflexió

Per què heu triat aquests ministeris?

Quines funcions tenen? Quins serveis aporten a la ciutadania? Què passaria si no existissin?

ACTIVITAT 3

La institució educativa

L'educació com a institució pública sorgeix amb la Revolució Francesa. França crea, per primera vegada a la història, un sistema d'instrucció pública amb diversos nivells d'ensenyament. A Espanya, la primera llei sobre educació pública es remunta al 1857; dissenya l'ensenyament obligatori des dels 6 fins als 9 anys, i la segona ensenyança, que preveu l'obertura d'instituts de batxillerat. Actualment, l'edu-

ció és obligatòria des dels 6 fins als 16 anys i correspon a l'Estat garantir-ne la cobertura. Tant al col·legi com a l'institut aprenem a participar democràticament.

ORIENTACIÓ DE L'ACTIVITAT

Objectius.

- Reflexionar sobre la participació a l'institut.
- Valorar les relacions que establim entre iguals i amb el professorat.
- Impulsar actituds de respecte i de reconeixement de la diversitat.

Metodologia. Grupal.

Temps: 50 minuts.

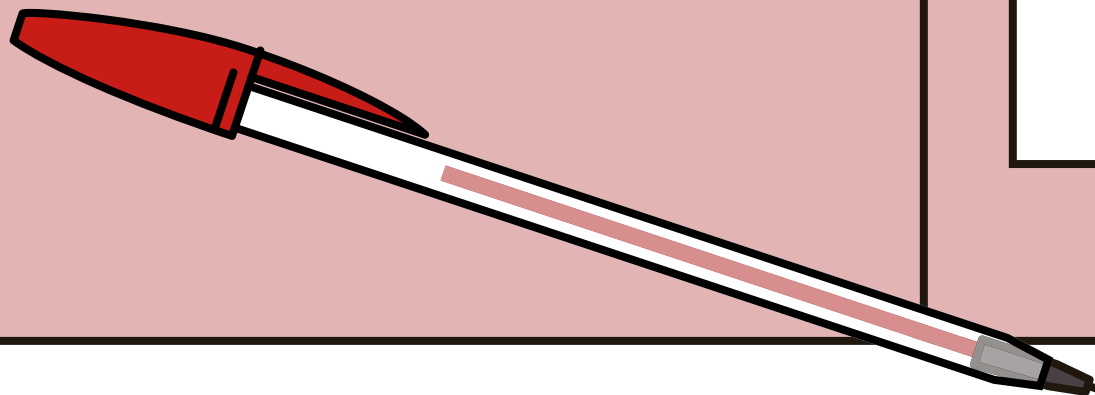
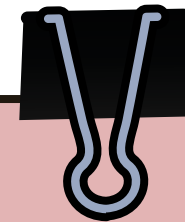
Material. Qüestionari.

Desenvolupament de l'activitat.

1. Repartir el qüestionari.
2. Contestació individual.
3. Posada en comú.

Preguntes per a la reflexió.

Participeu de manera activa a l'institut?
Les relacions són respectuoses?
Hi ha un clima d'escolta?
Hi ha associació d'estudiants?
Proposeu temes a treballar?
Preneu la iniciativa per a realitzar projectes?

PREGUNTES	VERITABLE	MÉS ELS NOIS	MÉS LES NOIES
Les relacions són respectuoses.			
Tots els alumnes i totes les alumnes tenen les mateixes oportunitats, si tenim en compte la seva diversitat.			
S'hi utilitza un llenguatge inclusiu que fa referència a la diversitat de gènere, origen, orientació sexual...			
Nois i noies senten que es respecta la seva imatge: ningú no es ficarà amb la seva manera de vestir, ni amb el seu físic ni amb la seva manera de comportar-se o de parlar.			
El grup valora les idees i les aportacions de tothom.			
Es respecta el material i els béns del centre.			
Els nois i les noies utilitzen d'igual manera els espais (com ara els patis, els corredors, la biblioteca o la cafeteria).			
Es respecta el professorat i les altres persones que treballen al centre.			
S'escolta sense interrupcions els nois i les noies.			
S'anima els companys i les companyes a assolir les seves fites.			
Tothom contribueix a les tasques d'organització del centre.			
Es participa en les activitats de presa de decisió i d'organització.			
No hi ha situacions de discriminació per sexe, capacitats diferents, origen... per a càrrecs com representant de la classe, membre del Consell Escolar, etc.			

Es resolen els conflictes de manera pacífica.			
Es respecten els espais i el mobiliari del centre.			
S'incorporen els coneixements i l'experiència de l'alumnat.			
A classe es treballa sobre les relacions d'igualtat entre totes les persones.			
No es fan acudits masclistes, homòfobs ni racistes.			
Es fomenta la participació dins i fora del centre.			
S'anima i dóna suport tant als nois com a les noies que tenen problemes amb alguna assignatura, algun esport o en les relacions personals.			
S'intenta que cada noi i cada noia desenvolupi totes les capacitats i que se sentin valorats.			
El grup és un espai segur en què nois i noies poden sentir protecció i acceptació.			
Es dóna suport als nois i a les noies que senten més inseguretat.			
Es fomenten les relacions de cooperació i d'ajuda.			
Hi ha un clima d'escolta que afavoreixi que es puguin plantejar qüestions personals?			
S'hi tenen en compte les circumstàncies personals i familiars de l'alumnat?			
De manera informal, es creen relacions de suport?			
Quan es comet una injustícia amb un noi o una noia, el grup surt en defensa seva?			

ACTIVITAT 4

Participació de les dones en les Administracions Públiques

Orientació de l'activitat

El primer país en què les dones van aconseguir el dret de vot va ser Suècia, el 1862. Hi van seguir Nova Zelanda, Austràlia, els altres

països nòrdics, la Unió Soviètica, alguns altres països d'Europa Occidental i els Estats Units. A Espanya les dones van adquirir el dret de vot l'any 1931, després de la instauració de la Segona República. La intervenció de na Clara Campoamor al Parlament va ser decisiva. A la resta del món l'assoliment d'aquest dret és molt recent. La representació de les dones als parlaments no arriba en cap país al 59%. Els casos millors, el 2005, van ser Ruanda (48,8%) i Suècia (45,3%).

Objectius.

- Reflexionar sobre la incorporació de les dones a les Administracions Públiques.
- Valorar les polítiques d'igualtat a les Administracions Públiques.

Metodologia. Grupal.

Temps: 50 minuts.

Material. Qüestionari.

Desenvolupament de l'activitat.

1. Repartir el qüestionari.
2. Empleneu-lo amb l'ajuda d'Internet.
3. Posada en comú.

Preguntes per a la reflexió.

Participeu de manera activa a l'institut? Les relacions són respectuoses? Hi ha un clima d'escolta? Hi ha associació d'estudiants?

PREGUNTES	RESPOSTES
1. Va ser sobirana d'una ciutat antiga d'Aràbia. Va ser cèlebre per les seves riqueses. Va viatjar a Jerusalem a visitar Salomó, atreta per la seva fama de saviesa.	
2. Va donar suport i va protegir Colom perquè fes el seu viatge a Amèrica.	
3. Va personificar el patriotisme de les classes populars. Va ser cremada a una foguera a Rouen el 1431. El 1909 va ser beatificada i deu anys més tard, canonitzada.	
4. Heroïna del 2 de maig madrileny. Hi ha un barri amb molta marxa a Madrid que porta el seu cognom.	
5. Considerada la fundadora de la infermeria moderna.	
6. Ella i la seva germana, que va escriure Cims borrascosos, són dues escriptores famoses.	
7. És una llegenda xilena i mundial. De camperola humil i mestre d'escola va esdevenir poetessa insigne i va rebre els més alts honors i reconeixements en vida, com el Nobel de Literatura el 1945.	
8. Una alemanya revolucionària. Va ser coneguda com la veu de la consciència del comunisme. Va morir tràgicament a cop de rifle per donar suport a un aixecament el 1918.	
9. A principio del siglo XX, luchó al lado de sus dos hijas por el voto femenino.	
10. Indígena guatemalenca que va rebre el Nobel de la Pau el 1992.	

Preguntes per a la reflexió.

Coneixíeu el nom i la història d'aquestes dones? Ha estat fàcil trobar-ne la informació? Us agradaria continuar investigant sobre elles?

ACTIVITAT 5

Viatge en el temps a través de les Administracions Públiques

ORIENTACIÓ DE L'ACTIVITAT

Les Administracions Públiques tal i com les coneixem avui tenen una història molt breu. Per a reflexionar sobre la importància que tenen en la nostra vida quotidiana farem un viatge en el temps.

Objectius.

- **Reflexionar sobre la incorporació de les dones a les Administracions Públiques.**
- **Valorar la importància de les Administracions Públiques en la nostra vida quotidiana.**

Metodologia. Grupal.

Temps: 50 minuts.

Material. Accés a Internet i llistat.

Desenvolupament de l'activitat.

1. S'explica que els habitants del planeta Harley han realitzar un viatge a través del temps per a analitzar com s'organitzaven els humans a la Terra els primers vint segles.
2. Es formen sis grups.
3. Es distribueixen entre ells èpoques de la història. Prehistòria/Edat Antiga/Edat Mitjana/Edat Moderna/Edat Contemporània/Edat Futura.
4. Cada grup es documentarà sobre l'organització de les societats en les diverses èpoques.
5. Cada grup dissenyarà una pàgina web amb l'explicació.
6. Presentació de les web.

Preguntes per a la reflexió.

Participeu de manera activa a l'institut?

Les relacions són respectuoses?

Hi ha un clima d'escolta?

